

Затверджено
рішенням ученої ради університету
від 08.11.2022 р.
протокол № 6

Зміни та доповнення
до Положення про порядок підготовки
здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії
та доктора наук
у Миколаївському національному університеті
імені В.О.Сухомлинського

1. *Перелік додатків викласти у такій редакції:*
  - Додаток 1. Індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії (додається).
  - Додаток 2. Зразок звіту аспіранта (додається).
  - Додаток 2. Зразок витягу з протоколу засідання кафедри про позитивну атестацію аспіранта.
  - Додаток 3. Зразок витягу з протоколу засідання кафедри про негативну атестацію аспіранта.
2. *Вступ* викласти у такій редакції: Положення визначає порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в університеті відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 03.04.2019 р. № 283)», від 06.03.2019 р. № 167 «Про присудження ступеня доктора філософії (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 09.06.2021 № 608)».
3. *Абзац у пункті 1.10* «Тема наукового дослідження аспіранта попередньо обговорюється на засіданні кафедри та вченої ради навчального структурного підрозділу» доповнити таким:

Тема наукового дослідження аспіранта повинна бути спрямована на розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей та відповідати напряму наукових досліджень керівника.

За необхідності тема дисертації може погоджуватися із відповідними галузевими академіями наук.

4. *Додати пункт 4 у такій редакції:*

4. Науковий керівник аспіранта

- 4.1. Аспіранту одночасно з його зарахуванням до аспірантури відповідним наказом ректора на підставі рекомендацій засідання кафедри призначається науковий керівник із числа науково-педагогічних працівників кафедри з науковим ступенем доктора наук із тим же шифром, за яким

виконуватиметься дисертація. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво не більше п'яти здобувачів.

- 4.2. Науковий керівник аспіранта повинен мати документ про присудження ступеня доктора наук такої ж галузі знань (наук) та/або спеціальності, за якою планується виконання та захист дисертаційного дослідження аспіранта, або мати щонайменше п'ять публікацій за останні п'ять років за науковою темою кафедри, до яких зараховуються:
  - не менше двох статей у наукометричних базах Scopus або WoS;
  - статті у наукових періодичних виданнях країн ОЕСР;
  - статті у вітчизняних наукових виданнях категорій А та Б;
  - монографії та їх розділи.
- 4.3. Науковий керівник аспіранта повинен виконувати функції керівника/відповідального виконавця/виконавця наукової теми кафедри та забезпечити зв'язок із нею теми дисертаційного дослідження.
- 4.4. У разі необхідності за поданням кафедри та вченої ради факультету вчена рада університету може прийняти рішення щодо надання дозволу керівництва аспірантами кандидату наук (доктору філософії) з числа науково-педагогічних працівників, рівень наукової активності яких відповідає щонайменше трьом умовам із:
  - наявність не менше двох статей за відповідною науковою тематикою у наукометричних базах Scopus або WoS за останні п'ять років ;
  - позитивна динаміка цитувань у наукометричних базах Scopus або WoS за останні п'ять років;
  - наявність статей у наукових періодичних виданнях країн ОЕСР за відповідною науковою тематикою;
  - наявність статей за відповідною науковою тематикою у вітчизняних наукових виданнях категорій А та Б;
  - участь у міжнародному грантовому проєкті протягом останніх трьох років;
  - проведення навчальних занять іноземною мовою (крім мовних навчальних дисциплін) у обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

- підвищення кваліфікації у провідних закордонних навчальних/наукових закладах протягом останніх п'ять років;
- виконання обов'язків наукового керівника або відповідального виконавця наукового дослідження згідно з Планом виконання науково-дослідницьких робіт університету;
- робота у складі експертних рад МОН або галузевих експертних радах НАЗЯВО;
- участь у атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена спеціалізованої вченої ради;
- присвоєння вченого звання професора.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне керівництво не більше трьох здобувачів.

- 4.5. Науковим керівником призначається науково-педагогічний працівник з науковим ступенем із числа членів кафедри, на базі якої виконується науково-дослідницька робота за відповідним напрямом наукових досліджень.
- 4.6. Науковий керівник погоджує індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та контролює виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи аспіранта протягом усього терміну навчання.
- 4.7. Науковий керівник щороку проводить атестацію здобувача щодо виконання ним індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи та несе персональну відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій про виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Атестація здобувача науковим керівником затверджується протокольним рішенням засідання кафедри.
- 4.8. Науковий керівник, разом із аспірантом, несе відповідальність за дотримання термінів виконання індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії (індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи), зокрема за своєчасне виконання розділів дисертаційного дослідження.

- 4.9. Науковий керівник здійснює наукове керівництво над дисертацією, надає консультації щодо змісту та методології наукових досліджень аспіранта, готує висновок з оцінкою роботи здобувача у процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану (навчального та наукової роботи), визначаючи стан готовності дисертації до захисту.
- 4.10. Науковий керівник спільно із завідувачем кафедри погоджує кандидатури учасників попередньої експертизи та рецензентів, які надають висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження.
- 4.11. Науковий керівник, разом зі здобувачем, несе відповідальність за порушення академічної доброчесності. Виявлення академічного плагіату в захищеній дисертації є підставою для позбавлення наукового керівника права участі в підготовці здобувачів протягом двох років.
- 4.12. У разі звільнення наукового керівника з університету науковий керівник, який звільняється, до моменту подання заяви про звільнення зобов'язаний розглянути питання про зміну керівника на засіданні кафедри та надати пропозиції щодо нового керівника.
- 4.13. Науковий керівник відповідає перед ученою радою університету за належне та своєчасне виконання своїх обов'язків.
5. Додати пункт 5 у такій редакції:

5. Вимоги до публікацій аспірантів та апробації матеріалів дослідження

- 5.1. Основні наукові результати дисертації повинні бути висвітлені щонайменше у трьох наукових публікаціях, які розкривають основний зміст дисертації. До них зараховуються:
- не менше однієї статті в періодичних наукових виданнях ОЄСР та/або Європейського Союзу з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію. До публікацій в періодичних наукових виданнях ОЄСР та/або Європейського Союзу прирівнюється публікація у виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України категорії А, або в закордонних виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus та/або WoS;

- статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України категорії Б (замість однієї статті може бути зараховано монографію або розділ монографії, опублікованої у співавторстві);

- наукова публікація у виданні, віднесеному до першого-третього квартилів (Q 1 – Q 3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох публікацій, які зараховуються відповідно до першого абзацу п. 5.1.

5.2. Умови зарахування публікацій за темою дисертацій:

- обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті та висновків;

- опублікування статей у наукових фахових виданнях, які на дату їх опублікування внесені до переліку фахових видань України, затвердженому в установленому законодавством порядку;

- опублікування статей у наукових періодичних виданнях інших держав за науковим напрямом дисертаційного дослідження за умови повноти викладу матеріалів дисертації, що визначає спеціалізована вчена рада;

- опублікування не більше однієї статті в одному випуску (номері, томі) наукового видання;

- зарахування статей, опублікованих у наукових періодичних виданнях інших держав з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача, покладається на спеціалізовану вчену раду за умови відповідності такого видання тематичній спрямованості з певної галузі науки (знань), спеціалізації видання, наявності у складі редколегії фахівців з відповідної галузі науки (знань), за якою планується захист дисертації; наявності активного ISSN-номера видання; наявності процедури рецензування публікацій та дотримання виданням редакційної етики.

За темою дисертації не зараховуються наукові публікації, в яких повторюються наукові результати, що були опубліковані раніше в інших публікаціях.

Якщо в дисертації використано ідеї або розробки, що належать співавторам, разом із якими аспірант має спільні наукові публікації, то аспірант має відзначити такий факт у дисертації з обов'язком зазначенням частки особистого внеску.

5.3. Проміжні результати дисертаційного дослідження оприлюднюються на міжнародних та всеукраїнських конференціях, включених до Переліку проведення наукових конференцій з проблем вищої освіти і науки або до Переліку міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених та оформляються у вигляді тез доповідей; а також на семінарах кафедри, засіданнях відповідних відділів НАН України, галузевих інститутів та лабораторій.

5.4. Із метою сприяння публікативній активності аспірантів в університеті створюються збірники наукових праць за відповідними науковими напрямками та спеціальностями, які включені до Переліку наукових фахових видань та наукометричних баз Scopus та/або WoS.

6. *Нумерацію пунктів 4, 5, 6 змінити відповідно на 6, 7, 8.*